

РЕШЕНИЕ

№ 7783

гр. София, 13.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 01.12.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

**ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова**

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **9931** по описа за **2023** година докладвано от съдия Луиза Христова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/. Образувано е по касационна жалба на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, представлявана от Изпълнителния директор, срещу Решение № 3791 от 08.08.2023 г. по НАХД № 1823/2023г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, наказателно отделение, 23-ти състав. С решението се отменя наказателно постановление /НП/ № 5/13.01.2023г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, с което на д-р М. И. С., в качеството ѝ на лекуващ лекар, са наложени четири административни наказания „глоба“ в размер на 300 /триста/ лева всяко от тях на основание чл. 11бк, ал. 1 във връзка с чл. 6, ал. 1 от Закона за лечебните заведения /ЗЛЗ/ за извършени четири идентични нарушения на т.1.4 от Наредба № 9 от 25 април 2006 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Трансфузионна хематология“.

Касаторът сочи липсата на предпоставки за прилагане на т. 1.6 от Стандарта „Трансфузионна хематология“. Не оспорва, че пациентката е била приета по спешност в лечебното заведение, но не била налице втората предпоставка – физическото или психическото състояние на пациента да не позволява получаване на информирано съгласие. В случая въпреки тежкото общо състояние на пациентката, тя не била в

състояние, което не позволява даване на съгласие. Липсвали доказателства в тази посока. Жалбоподателката едва в съдебно заседание направила твърдения в тази посока, с което ограничила правото на защита на другата страна по делото. Неоснователно съдът приел, че административнонаказващият орган е следвало да опровергае посочените от жалбоподателката обстоятелства, тъй като не било разпределено в доказателствена тежест от съда, а и защото обстоятелствата били посочени едва в съдебното заседание. Не било оформено и решението да не се взима информирано писмено съгласие по т. 1.6. съгласно изискванията на 1.7. на Стандарта. Моли решението да бъде отменено, а наказателното постановление – потвърдено. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът – д-р М. С., редовно уведомена, изразява становище за неоснователност на жалбата.

Представителят на Софийска градска прокуратура моли жалбата да бъде уважена като основателна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, XXIII-ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е депозирана в Софийски районен съд от надлежна страна в законоустановения срок в изпълнение на разпоредбата на чл. 211, ал.1 от АПК, поради което същата е процесуално допустима. Разгледана по същество е основателна.

Решението на Районния съд е валидно и допустимо, доколкото същото е постановено по подадена в срок жалба срещу акт, подлежащ на оспорване.

Районният съд е установил следната фактическа обстановка: през месец септември 2022г. контролните органи на ИА „Медицински надзор“ извършили проверка на медицинската документация за проведено лечение в „СБАЛХЗ“ ЕАД на пациента М. С. Д.. В хода на проверката от контролните органи на ИА „Медицински надзор“ са направени следните констатации: пациентът е хоспитализиран по спешност на 04.08.2022г. с основна диагноза „Миелодиспластичен синдром, неуточнен“ и е починала на 12.08.2022г. Към изготвената за лечението на пациента История на заболяването са приложени трансфузионни листове, в които са отразени преливания на кръв и кръвни продукти на пациента на 09.08.2022г., на 11.08.2022г. от 11.01 ч. до 11.15 ч., на 11.08.22г. от 11.16 ч. до 15.16 ч. и на 12.08.2022г., всички - подписани от ответника като лекар, контролирал кръвопреливането. За извършване на посочените кръвопреливания в медицинската документация липсва писмено информирано съгласие по т. 1.4 от частта на Медицинския стандарт по трансфузионна хематология „Клинично приложение на кръв и кръвни съставки“. „Изисквания за преливане на хомоложни и автоложни кръв и кръвни съставки“. При така установеното по делото са съставени АУАН и обжалваното НП, с които е прието, че в качеството на лекар по т. 1.3 от частта на Медицинския стандарт по трансфузионна хематология „Клинично приложение на кръв и кръвни съставки. Изисквания за преливане на хомоложни и автоложни кръв и кръвни съставки“, който назначил кръвопреливането и определил и вписал в медицинската документация вида, количеството и начина на прилагането му, ответникът не изискал и не получил писмено информирано съгласие за това от пациента в нарушение на Медицинския стандарт по трансфузионна хематология, утвърден с приетата на осн. чл. 6 ал.1 от ЗЛЗ Наредба на МЗ № 9/2006г. за утвърждаване на Медицински стандарт „Трансфузионна

хематология“ - т. 1.4 в частта „Клинично приложение на кръв и кръвни съставки. Изисквания за преливане на хомоложни и автоложни кръв и кръвни съставки“. Тази фактическа обстановка е установена въз основа на събраните и кредитирани от СРС като логични и непротиворечиви доказателства.

За да отмени оспорваното наказателно постановление, съставът на Софийски районен съд е приел, че са налице предпоставките на изключението по т. 1.6 от Медицинския стандарт по трансфузионна хематология, поради което санкционираното лице не е извършено посоченото нарушение, а административнонаказващият е издал незаконосъобразно НП.

Настоящата инстанция намира, че правилно СРС е приел, че установяването на административните нарушения и налагането на административните наказания са извършени от компетентните органи на основание чл. 117 ЗЛЗ, във връзка с приложената по делото заповед № РД-01-165/24.11.2022г. на Изпълнителния директор на ИА „Медицински надзор“. Не са изтекли сроковете по чл. 34, ал. 1, б. „в“ и ал. 3 от ЗАНН, както и срокът на абсолютната погасителна давност по НК. Не са допуснати съществени процесуални нарушения при съставяне на АУАН и издаване на НП.

Съгласно чл. 116к ЗЛЗ, който наруши разпоредбите на този закон или на нормативен акт по прилагането му извън случаите по чл. 115 - 116и, се наказва с глоба в размер от 300 до 1000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба в размер от 1 500 до 3 000 лв. Съгласно чл. 6, ал. 1 ЗЛЗ, цитирана като нарушена в акта и НП, дейността на лечебните заведения и на медицинските и другите специалисти, които работят в тях, се осъществява при спазване на медицинските стандарти за качество на оказваната медицинска помощ и осигуряване защита на правата на пациента. Медицинските стандарти се утвърждават с наредби на министъра на здравеопазването утвърдени по реда на чл. 6, ал. 1 ЗЛЗ, в това число и Наредба № 9 от 25 април 2006 г. за утвърждаване на медицински стандарт „трансфузионна хематология“, издадена по законова делегация. Лекарят е адресат на нормата на чл. 6, ал. 1 ЗЛЗ във връзка с раздел IV, т.1.4.: „Преливането на кръв и кръвни съставки се извършва под контрола на правоспособен лекар. Преливане на кръв или кръвни съставки се извършва при спазване правата на пациента и след получаване на писмено информирано съгласие от него“. Съгласно т.3.1.1 от стандарта „трансфузионна хематология“, лекарската компетентност в областта на трансфузионната хематология се разделя на три нива на сложност, сред които ниво 1 се осъществява от лекар без специалност и/или от лекар-специализант по трансфузионна хематология. Следователно безспорно лекарите – специализанти, какъвто е и д-р М. С., са адресати на нормата на чл. 6, ал. 1 ЗЛЗ във вр. с раздел IV, т.1.4 от стандарта. В цитираната разпоредба на раздел IV. „Клинично приложение на кръв и кръвни съставки“, т.1 „Изисквания за преливане на хомоложни и автоложни кръв и кръвни съставки“, т.1.4 от стандарта „трансфузионна хематология“ е предписано, че преливането на кръв и кръвни съставки се извършва под контрола на правоспособен лекар при спазване правата на пациента и след получаване на писмено информирано съгласие от него, като му се предоставя необходимата за това достъпна информация. На пациентката М. Д. са извършени четири кръвопреливания на посочените в НП дати – на 12.08.2022г., два пъти на 11.08.2022г. и на 09.08.2022г. под контрола на д-р М. С., без да е осигурено писмено информирано съгласие от страна на пациентката, което съставлява нарушение на цитираните изисквания на стандарта „трансфузионна хематология“.

Съставът на СРС е приел, че в случая въпреки констатираните обстоятелства, не е

извършено посоченото в НП нарушение, тъй като приложение намира изключението по раздел IV. „Клинично приложение на кръв и кръвни съставки“, т.1 „Изисквания за преливане на хомоложни и автоложни кръв и кръвни съставки“, а именно когато е застрашен животът на пациента и е изпълнена поне една от следните две предпоставки: физическото или психичното му състояние не позволява получаване на информирано съгласие /т.1.6.1/ или пациентът е недееспособен и не е възможно своевременно получаване на съгласие от законния му представител или попечител /т.1.6.2/. Съдът е приел, че в случая е бил застрашен животът на пациентката, (обстоятелство, за което страните не спорят) и е доказано от събраните по делото доказателства че е била налице втората предпоставка по т.1.6 от стандарта - физическото или психичното състояние на пациентката не е позволявало получаване на информирано съгласие. До този извод СРС е стигнал въз основа на показанията на санкционираното лице и без да събере всички доказателства, които са относими към тези обстоятелства. Настоящият състав на съда счита, че за разкриване на обективната истина съставът на СРС е следвало да изиска инициращите хоспитализацията на пациентката в „СБАЛХЗ“ ЕАД документи, както и цялата история на заболяването, както и да назначи съдебна експертиза, която въз основа на тези и останалите събрани по делото доказателства да отговори на въпросите: 1. Какво е било физическото или психичното състояние на пациентката М. Д. през периода на хоспитализацията ѝ в „СБАЛХЗ“ ЕАД и в частност 09.08.2022г.-12.08.2022г., както и 2. Позволявало ли е това състояние получаване на информирано съгласие за извършване на посочените в НП манипулации.

Недопустимо е извършването на нови фактически установявания от касационната инстанция съгласно чл. 220 от АПК във връзка с чл. 63в от ЗАНН. Предвид горното касационната жалба следва да бъде уважена като основателна, постановеното съдебно решение – отменено, а делото - върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд при спазване на задължителните указания на касационната инстанция по тълкуването и прилагането на закона /чл. 224 от АПК/. СРС следва да се произнесе и по разноските, ако такива са претендирани, съгласно чл. 226, ал. 3 от АПК.

По изложените съображения и на основание чл. 222, ал. 2 и чл. 224 от АПК във връзка с чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София – град, XXIII-ти касационен състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 3791 от 08.08.2023 г. по НАХД № 1823/2023г. по описа на Софийски районен съд, наказателно отделение, 23-ти състав.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд при спазване на указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.